

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มี 7 ตำบล จำนวน 73 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน จำนวน 146 คน และ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มี 7 ตำบล จำนวน 73 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 9 คน จำนวน 657 คน รวมจำนวนประชากร 803 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย. 2556 : 15)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน จำนวน 267 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ $n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 $N =$ จำนวนประชากร
 $e =$ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{803}{1 + [803 (0.05)^2]} \\ &= 266.99 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากการคำนวณ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 266.99 คน เพื่อให้เป็นไปตามหลักของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ปัดเศษให้เป็นจำนวนเต็มได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดให้แต่ละตำบลเป็น 1 หน่วยของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้การคำนวณหาสัดส่วน (Proportional random sampling) ของประชากรในแต่ละตำบล โดยใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์จากสูตร ดังนี้

สูตร กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยของการวิจัย

$$= \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหน่วยของการวิจัย}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{ตัวอย่าง ตำบลหินโงม สมาชิก อบต.} = \frac{16 \times 267}{146}$$

$$= 29.2 \text{ คน}$$

$$\text{หรือ ประมาณ} = 29 \text{ คน}$$

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างกลุ่มประชากรอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยทำสลากเลขที่ตำบลของแต่ละตำบลใส่ลงในกล่อง แล้วทำการจับสลากเลขที่ตำบลในแต่ละตำบล เมื่อได้ตำบลเลขที่ใดให้จดบันทึกไว้แล้วนำสลากกลับลงในกล่องอีกครั้ง เพื่อให้ทุกเลขที่ตำบลมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน ในกรณีที่จับสลากได้ตำบลเลขที่เดิมให้นำสลากกลับคืนกล่อง และดำเนินการจับสลากอีกครั้งจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดหนองคาย

ที่	ชื่อองค์การบริหาร ส่วนตำบล	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
		จำนวน หมู่บ้าน	สมาชิกอบต.	คณะกรรมการ การหมู่บ้าน	สมาชิกอบต.และ คณะกรรมการหมู่บ้าน
1	หินโงม	8	16	72	29
2	สีกาย	8	16	72	29
3	โพนสว่าง	10	20	90	37
4	ค้ายบกวาน	15	30	135	55
5	หนองกอมเกาะ	11	22	99	40
6	เมืองหมี่	6	12	54	22
7	พระธาตุบังพวน	15	30	135	55
รวม		73	146	657	267

ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย (2556 : 15)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษา

1.2 สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบข่ายของข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่

1.2.1 หลักนิติธรรม

1.2.2 หลักคุณธรรม

1.2.3 หลักความโปร่งใส

1.2.4 หลักการมีส่วนร่วม

1.2.5 หลักความรับผิดชอบ

1.2.6 หลักความคุ้มค่า

1.3 รวบรวมข้อคำถามในแต่ละด้านจัดทำเป็นร่างแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

2. การทดสอบและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

2.1 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ให้ตรงตามเนื้อหา ความตรงทางโครงสร้าง การใช้ถ้อยคำสำนวน ความชัดเจนในข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index หรือ IOC) โดยกำหนดค่าต่าง ๆ ดังนี้

คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่

คะแนน +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.1.1 นายณัฐกมล ดิษฐสร้อย วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุบังพวน (นักบริหารงาน อบต. 8) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.1.2 นางไกรภร กองธรรม วุฒิการศึกษา ศษ.ม. ตำแหน่ง ครูผู้สอน โรงเรียนบ้านหนองพันทา ตำบลหนองพันทา อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.1.3 นางสาวเสาวนีย์ สุวรรณรอด วุฒิการศึกษา กศ.บ. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลจุมพล โพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ 0.67 ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) นำไปใช้กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach ' s Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.96

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้จัดพิมพ์เป็นชุดสมบูรณ์ เพื่อนำ ไปเก็บข้อมูลต่อไป

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา และแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ และองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้ง 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยแบ่งระดับของการดำเนินงานเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เป็นคำถามแบบปลายเปิดแสดงความคิดเห็น จำนวน 6 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เพื่อประสานความร่วมมือถึงบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคายตอบแบบสอบถาม จำนวน 267 คน

2. นำหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมด้วยแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการกรอกแบบสอบถามนี้ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3. รวบรวมแบบสอบถามได้รับกลับคืนทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม แล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปภายในระยะเวลา 60 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการรวบรวม ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องปรากฏว่าแบบสอบถามทั้ง 267 ฉบับ มีความสมบูรณ์ถูกต้องครบทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) สำหรับแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close – ended) ส่วนคำถามชนิดปลายเปิด (Open - ended) ผู้วิจัย นำมารวบรวมจัดหมวดหมู่และเรียงความถี่ ในแต่ละประเด็น
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

นำคะแนนไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพ ใช้ t -test (Independent Sample) และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ใช้ F -test (One way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบว่ามีความแตกต่าง ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ LSD. (Least Significant different)
4. วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณนาความ (Content analysis)